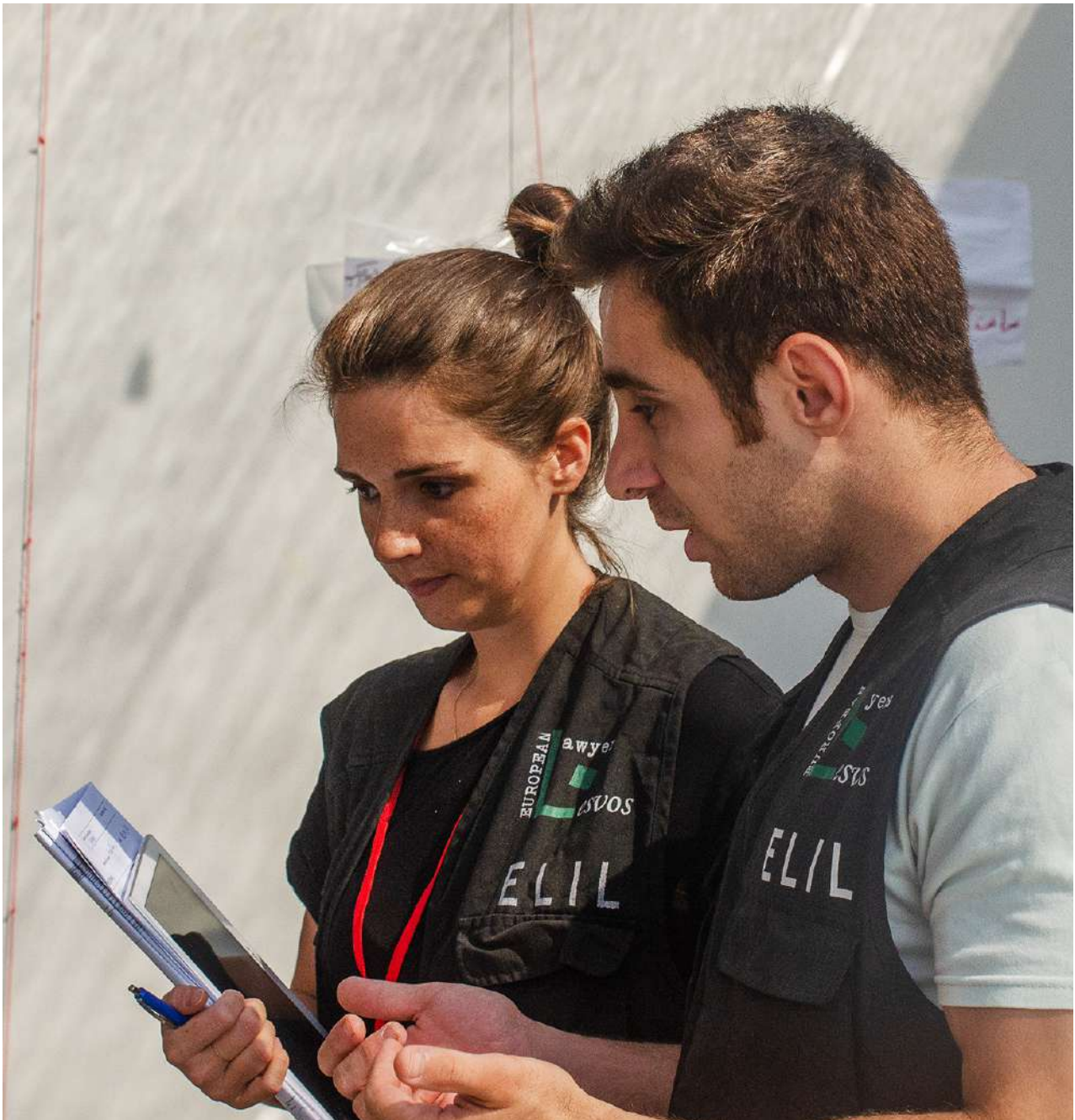


# EUROPEAN LAWYERS IN LESVOS

Επισκόπηση Δραστηριοτήτων 2018



[WWW.EUROPEANLAWYERSINLESVOS.EU](http://WWW.EUROPEANLAWYERSINLESVOS.EU)

[P.WORTHINGTON@EUROPEANLAWYERSINLESVOS.EU](mailto:P.WORTHINGTON@EUROPEANLAWYERSINLESVOS.EU)

# European Lawyers in Lesvos

Η “European Lawyers in Lesvos (“ELIL)” είναι μια οργάνωση εγγεγραμμένη στην Ελλάδα και τη Γερμανία, που ιδρύθηκε το 2016 από το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Δικηγορικών Συλλόγων (Conseil des barreaux européens - CCBE) και το Δικηγορικό Σύλλογο Γερμανίας (Deutscher Anwaltverein – DAV).<sup>1</sup>

Στο Εποπτικό Συμβούλιο της ELIL προεδρεύει ο καθηγητής Βασίλειος Σκούρης, ο οποίος είναι επιφανής Έλληνας δικαστής και πρώην Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου. Οι πρώην πρόεδροι του CCBE και του DAV είναι επίσης μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου της οργάνωσης.

Η προάσπιση του κράτους δικαίου, η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η διασφάλιση ουσιαστικής πρόσβασης σε νομική στήριξη αποτελούν θεμελιώδεις αξίες για την ELIL. Στο πλαίσιο αυτό θεωρούμε ότι κάθε αιτούσα και αιτών άσυλο θα πρέπει να έχει πρόσβαση σε δωρεάν και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες νομικής συνδρομής, από ανεξάρτητους και έμπειρους σε θέματα διεθνούς προστασίας δικηγόρους.

Οι δράσεις της ELIL από τον Ιανουάριο έως το Δεκέμβριο του 2018 έλαβαν χώρα αποκλειστικά στο νησί της Λέσβου.



## Το ευρύτερο πλαίσιο

Εντός του 2018, υπήρχαν χιλιάδες αιτούσες και αιτούντες άσυλο στο νησί της Λέσβου (ο χαμηλότερος αριθμός ήταν 6.000 άτομα και ο υψηλότερος 10.000), η συντριπτική

<sup>1</sup> Οι εν λόγω οργανώσεις αποτελούν το αντιπροσωπευτικό όργανο περίπου 1 εκατομμυρίου Ευρωπαίων Δικηγόρων, μέσω των Δικηγορικών Συλλόγων – μελών, από 45 χώρες-πλήρη μέλη και συνεργαζόμενες χώρες και παρατηρητές.

πλειονότητα των οποίων είχαν εγκαταλείψει τη Συρία, το Αφγανιστάν ή το Ιράκ και οι οποίοι έφτασαν στη Λέσβο αναζητώντας ασφάλεια και προστασία από τον πόλεμο και τις διώξεις.

Η διαδικασία ασύλου είναι αρκετά πολύπλοκη και διαρκώς μεταβαλλόμενη ενώ παράλληλα δεν υπάρχει πρόβλεψη για κρατική νομική συνδρομή τις αιτούσες και τους αιτούντες άσυλο πριν από τη συνέντευξή τους στον πρώτο βαθμό, ο οποίος είναι καθοριστικός για την εξέταση της αίτησης τους.

Πολλοί άνθρωποι επομένως, παρουσιάζονταν σε αυτήν την κριτικής σημασίας συνέντευξη χωρίς να έχουν λάβει νομική πληροφόρηση. Ο μόνος τρόπος με τον οποίο μια αιτούσα ή ένας αιτών άσυλο μπορούσε να λάβει νομική συνδρομή για τη συνέντευξή της/του ήταν μέσω των ελάχιστων ΜΚΟ στο νησί, όπως η ELIL.

Χωρίς πρόσβαση σε νομικές υπηρεσίες, οι αιτούσες και αιτούντες άσυλο συχνά δεν γνωρίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους ή δεν κατανοούν τη διαδικασία και τα κριτήρια που εφαρμόζονται κατά την εξέταση των αιτήσεων ασύλου τους. Παρατηρήθηκε μάλιστα, πως η έλλειψη πληροφόρησης εκ μέρους των αιτούντων, πολλές φορές οδήγησε σε σημαντικές καθυστερήσεις στη διεκπεραίωση των αιτήσεων (δύο ή και περισσότερα χρόνια για την έκδοση απόφασης). Ως εκ τούτου, η απουσία νομικής πληροφόρησης ή/και νομικής συνδρομής έχει αρκετές φορές ως αποτέλεσμα την περαιτέρω επιδείνωση της σωματικής και ψυχικής υγείας των ατόμων, ενώ παράλληλα υπονομεύει τα ανθρώπινα δικαιώματα και το κράτος δικαίου.

Η πλειοψηφία των αιτούντων άσυλο στη Λέσβο κατά το 2018 διέμεναν στη δομή της Μόριας, όπου οι συνθήκες διαβίωσης ήταν εξαιρετικά δύσκολες<sup>2</sup>. Κατά τη διάρκεια του 2018, υπήρχαν κατά μέσο όρο 8.000 αιτούντες άσυλο που διέμεναν στη Μόρια (με χωρητικότητα 3.100), και οι περισσότεροι από τους μισούς ήταν γυναίκες και παιδιά, συμπεριλαμβανομένων περισσότερων από 600 ασυνόδευτων ανηλίκων. Οι αριθμοί συνέχισαν να αυξάνονται όλη τη διάρκεια του έτους, με περισσότερους από 15.000 αιτούντες άσυλο να φθάνουν από την Τουρκία. Η ανάγκη για δωρεάν νομική συνδρομή στη Λέσβο ήταν επομένως μεγαλύτερη από ποτέ.



<sup>2</sup> <https://www.bbc.com/news/world-europe-45271194>; <https://www.msf.org/child-refugees-lesbos-are-increasingly-self-harming-and-attempting-suicide>; <https://www.nytimes.com/2018/10/02/world/europe/greece-lesbos-moria-refugees.html>

# Οι Δράσεις μας

Καθ' όλη τη διάρκεια του 2018, η ομάδα Ελλήνων δικηγόρων και εθελοντών δικηγόρων λοιπών Ευρωπαϊκών χωρών παρείχε δωρεάν, ανεξάρτητη νομική στήριξη σε αιτούσες και αιτούντες άσυλο στη Λέσβο, αποτελώντας μάλιστα τη μεγαλύτερη ομάδα παροχής υπηρεσιών νομικής υποστήριξης για την περίοδο αναφοράς. Στο σύνολο, καλωσορίσαμε 38 εθελοντές δικηγόρους από 10 χώρες της Ευρώπης και - μαζί με τους δύο μόνιμους Έλληνες δικηγόρους μας - παρείχαμε δωρεάν νομική στήριξη σε 3.140 άτομα (1.527 υποθέσεις).

Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου παρείχαμε νομικές υπηρεσίες σε περισσότερα από 2.000 άτομα για τη συνέντευξη ασύλου τους στον πρώτο βαθμό, και σε περισσότερα από 250 άτομα να αναγνωριστούν ως επιλέξιμα για επανένωση με τα μέλη της οικογένειάς τους σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αποτελέσαμε επίσης ο βασικός πάροχος νομικής συνδρομής σε ασυνόδετους ανηλίκους που καταγράφηκαν λανθασμένα ως ενήλικες (πάνω από 140 υποθέσεις) και αιτούντες άσυλο σε κράτηση (πάνω από 80 υποθέσεις).

Για το χειρισμό των υποθέσεων, συνεργαστήκαμε επίσης στενά με άλλους οργανισμούς και ΜΚΟ, μεταξύ άλλων, την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR), την Oxfam, την IRC, τους Γιατρούς Χωρίς Σύνορα (ΓΧΣ) και τους Γιατρούς του Κόσμου (ΓΤΚ), οι οποίοι συχνά μας έκαναν παραπομπές ευάλωτων περιπτώσεων που έχρηζαν νομικής στήριξης. Συνεργαστήκαμε επίσης καθ' όλη τη διάρκεια του έτους με την Ελληνική Υπηρεσία Ασύλου και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO) προκειμένου να επιλυθούν λάθη ή παρερμηνείες που μπορούσαν να προκαλέσουν καθυστερήσεις στις διαδικασίες των αιτούντων άσυλο.

Το 2018, η ELIL ήταν ένας από τους ελάχιστους παρόχους νομικών υπηρεσιών στη Λέσβο. Ήμασταν επίσης μια από τις δύο νομικές οργανώσεις που εργάζονταν στη Μόρια, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα σε αιτούσες και αιτούντες άσυλο να έχουν άμεση και ελεύθερη πρόσβαση στις υπηρεσίες μας. Ο χώρος παροχής υπηρεσιών μας ήταν τρεις ειδικά διαμορφωμένες αίθουσες μας για τη διασφάλιση του απορρήτου και την προστασία της ιδιωτικής ζωής. Περαιτέρω, δραστηριοποιηθήκαμε και στο Προαναχωρησιακό Κέντρο Κράτησης. Η πρόσβαση μας στις εν λόγω δομές και επομένως η απρόσκοπτη λειτουργία μας, ήταν εξασφαλισμένη μέσω της συνεργασίας με το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής, με το οποίο είχαμε υπογράψει σχετικό μνημόνιο συνεργασίας.

Μέσα από τη συνολική δουλειά μας (νομική στήριξη, συμβουλευτική και πληροφόρηση), κατορθώσαμε να βοηθήσουμε σημαντικό αριθμό ανθρώπων να κατανοήσουν τη διαδικασία και τα κριτήρια ασύλου καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους και συνεπώς πιστεύουμε πως συμβάλλαμε σημαντικά στη διατήρηση του κράτους δικαίου, την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τη διασφάλιση πως η διαδικασία ασύλου είναι δικαιότερη και αποτελεσματικότερη.

Ο τελικός αντίκτυπος της δράσης μας, και εν γένει η σημαντικότητα πρόσβασης σε νομικές υπηρεσίες διαφάνηκε και από το γεγονός πως από το σύνολο των ανθρώπων που βοηθήσαμε, το 74,5% έλαβε διεθνή προστασία, σε σύγκριση με το συνολικό μέσο όρο των υποθέσεων πανελλαδικά (46,5%).

## Η ομάδα μας

Για το 2018, η ομάδα της οργάνωση αποτελούνταν τόσο από μόνιμο έμμισθο προσωπικό και όσο και εθελοντές. Το μόνιμο προσωπικό απαρτίστηκε από δύο Έλληνες δικηγόρους πλήρους απασχόλησης (ένας εκ των οποίων ήταν επίσης ο νομικός συντονιστής), ένας συντονιστής πεδίου/έργου, διερμηνείς Αραβικών και Φαρσί και υπεύθυνος οικονομικών. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου η ομάδα μας συμπληρώθηκε από 38 εθελοντές δικηγόρους άλλων Ευρωπαϊκών χωρών και 19 εθελοντές legal assistants.

Όλοι οι εθελοντές δικηγόροι μας, οι οποίοι επιλέγονται κατόπιν μιας αυστηρής διαδικασίας, είναι ενεργοί δικηγόροι, εξειδικευμένοι σε θέματα διεθνούς προστασίας και είναι μέλη Ευρωπαϊκών Δικηγορικών Συλλόγων.

Συνολικά, οι εθελοντές μας συνεισέφεραν με πάνω από 13.000 ώρες εθελοντικής εργασίας.



## Οι Υπηρεσίες μας

Η κύρια δραστηριότητά μας ήταν η παροχή νομικών ατομικών συνεδριών για την προετοιμασία των αιτούντων άσυλο για τη συνέντευξη ασύλου τους (πρώτος βαθμός). Ήμασταν η μόνη οργάνωση στη Λέσβο που επικεντρώθηκε στην παροχή νομικών πληροφοριών, πρακτική υποστήριξη και εξατομικευμένη συμβουλευτική στις αιτούσες και τους αιτούντες άσυλο σε αυτό το κρίσιμο στάδιο της διαδικασίας ασύλου.

Περαιτέρω βοηθήσαμε σημαντικό αριθμό υποθέσεων με αίτημα οικογενειακής επανένωσης σύμφωνα με τον κανονισμό του Δουβλίνου.

Παρείχαμε επίσης νομικές υπηρεσίες, μέσω ατομικών συνεδριών, σε ανηλίκους (ιδιαίτερα ασυνόδευτους ανηλίκους και ασυνόδευτους ανηλίκους καταγεγραμμένους ως ενήλικες). Αυτό περιελάμβανε, κατά περίπτωση, υποστήριξη σε θέματα ηλικιακού προσδιορισμού, προετοιμασία του ανηλίκου για τη συνέντευξη ασύλου, εκπροσώπηση του ανηλίκου στη συνέντευξη της/του και υποστήριξη με αιτήσεις οικογενειακής επανένωσης.

Επιπλέον, δράσεις προσέγγισης της κοινότητας (outreach) και πραγματοποιήσαμε δύο ομαδικές συνεδρίες νομικής πληροφόρησης το μήνα - κάθε μία από τις οποίες συνήθως παρακολουθούνταν από περίπου 25 άτομα. Οι δράσεις αυτές επικεντρώθηκαν κυρίως σε ασυνόδευτες γυναίκες και ασυνόδευτους ανηλίκους που αποτελούν πλέον περιθωριοποιημένες και ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού ομάδες με τεράστια εμπόδια πρόσβασης σε νομική πληροφόρηση και νομικές υπηρεσίες.

Προετοιμασίες για τη συνέντευξη πρώτου βαθμού: **2,263 άτομα** (1,029 υποθέσεις)

Family reunification: **647 άτομα** (268 υποθέσεις)

Age assessment: **147 άτομα** (147 υποθέσεις)

Detention: **83 άτομα** (83 υποθέσεις)



# Παρακολούθηση και αξιολόγηση, εκπαίδευση

Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, η ELIL είχε σε εφαρμογή μηχανισμούς παρακολούθησης και αξιολόγησης των δράσεων, προκειμένου να διασφαλιστεί λογοδοσία σε όσες και όσους στηρίζουμε και να διευκολυνθεί η μάθηση και η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Συνοπτικά, οι μηχανισμοί παρακολούθησης και αξιολόγησης που τέθηκαν σε εφαρμογή το 2018 ήταν οι εξής:

1. Διαδικασία έρευνας βαθμού ικανοποίησης - ερωτηματολόγιο που συμπληρώθηκε από όσες και όσους που έλαβαν νομικές υπηρεσίες (διασφαλίστηκε η ανωνυμία - οι φόρμες υποβλήθηκαν εμπιστευτικά σε κλειδωμένο ταχυδρομικό κουτί)
2. Ανώνυμος αριθμός παραπόνων και καταγγελιών (συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής WhatsApp)
3. Εφαρμογή εσωτερικών προτύπων ποιότητας και μέτρηση της συμμόρφωσης με αυτά τα πρότυπα.
4. Συγκέντρωση αναλυτικών στατιστικών στοιχείων για τις λήπτριες και τους λήπτες υπηρεσιών (π.χ. ηλικία, φύλο, χώρα προέλευσης), συμπεριλαμβανομένου του αριθμού εκείνων που έλαβαν άσυλο.
5. Συνεδρίες ανατροφοδότησης (feedback) μετά από τις ομαδικές συνεδρίες νομικής πληροφόρησης.
6. Έντυπα ανατροφοδότησης (feedback) που συμπληρώθηκαν από εθελοντές στο τέλος της συνεργασίας με την οργάνωση.

Μέσω αυτών των μηχανισμών - ιδιαίτερα της συλλογής στατιστικών - καταφέραμε να παρακολουθούμε το έργο μας σε καθημερινή, εβδομαδιαία, μηνιαία και ετήσια βάση. Αυτές οι πληροφορίες χρησιμοποιήθηκαν για τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση περιπτώσεων υπο-εκπροσώπησης τμημάτων του πληθυσμού, ιδίως σε σχέση με την ηλικία, το φύλο και την αναπηρία και, με βάση αυτά τα δεδομένα, επιδιώξαμε να αντιμετωπίσουμε τα εμπόδια πρόσβασης στις δραστηριότητές μας.

Υλοποιήσαμε επίσης ολοκληρωμένες διαδικασίες εκπαίδευσης, συντονισμού και παράδοσης κατά τη λήξη συνεργασίας με μέλη της ομάδας. Αυτά εξασφάλισαν ότι η βοήθεια που παρείχαμε παρέμενε υψηλής ποιότητας και υπήρχε συνέχεια στη διαχείριση υποθέσεων. Συνοπτικά, αυτές οι διαδικασίες ήταν οι εξής:

- Προ της άφιξης, όλες και όλοι οι εθελοντές λάμβαναν λεπτομερές εκπαιδευτικό υλικό, ενώ κατά την άφιξη τους, όλοι ανεξαιρέτως παρακολουθούσαν εκπαίδευση σεμινάριο το οποίο διενεργούνταν από τον Έλληνα νομικό συντονιστή της οργάνωσης.
- Στο πλαίσιο αυτής της εκπαίδευσης, κάθε εθελόντρια και εθελοντής συζητούσε με το νομικό συντονιστή διεξοδικά τις υποθέσεις τον χειρισμό των οποίων θα αναλάμβανε (αυτό περιελάμβανε τις προηγούμενες ενέργειες που είχαν γίνει για την υπόθεση καθώς και τα επόμενα βήματα)

- Κάθε εθελοντής ανέφερε γραπτώς σε καθημερινή βάση τις ενέργειες που είχε κάνει για τις υποθέσεις και επιπλέον πραγματοποιούνταν εβδομαδιαίες συναντήσεις επίβλεψης/παρακολούθησης υποθέσεων με τον νομικό συντονιστή όπου ανέλυαν διεξοδικά την κάθε υπόθεση και τις επόμενες απαιτούμενες ενέργειες.
- Στο τέλος της παραμονής τους οι εθελοντές πραγματοποιούσαν μια επιπλέον συνάντηση με το νομικό συντονιστή για την παράδοση όλων των υποθέσεων.

## Διασφάλιση, κώδικας συμπεριφοράς και πρόληψη της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης

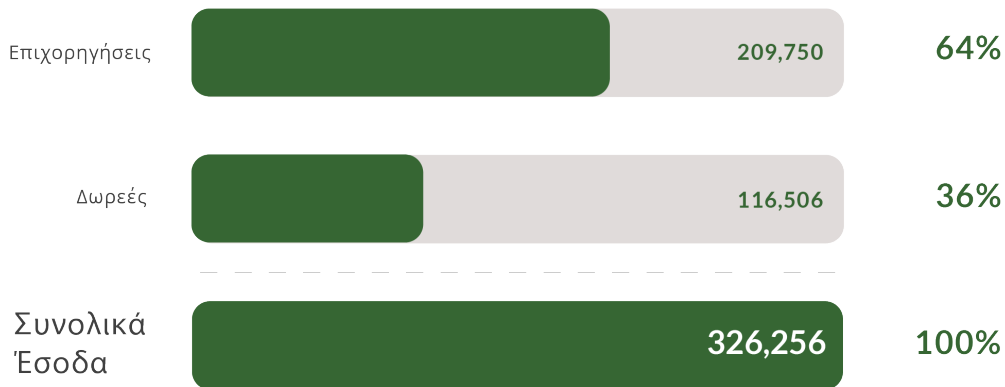
Ο Κώδικας Ηθικής Δεοντολογίας, στον οποίον περιλαμβάνεται και ο κανονισμός της ELIL για την πρόληψη σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης, καθώς και η Πολιτική προστασίας παιδιών, αποτελούν βασικούς άξονες των εργασιών της οργάνωσης. Ο Κώδικας και η Πολιτική είναι έγγραφα τα οποία είναι υποχρεωτικά για όλα τα απασχολούμενα πρόσωπα στην οργάνωση, έμμισθα και μη, για τα οποία λαμβάνουν γνώση και τα οποία υπογράφουν προ της έναρξης συνεργασίας με την ELIL. Η μη συμμόρφωση με τα παραπάνω, αποτελούν λόγοι για την άμεση παύση όποιας μορφής συνεργασίας.



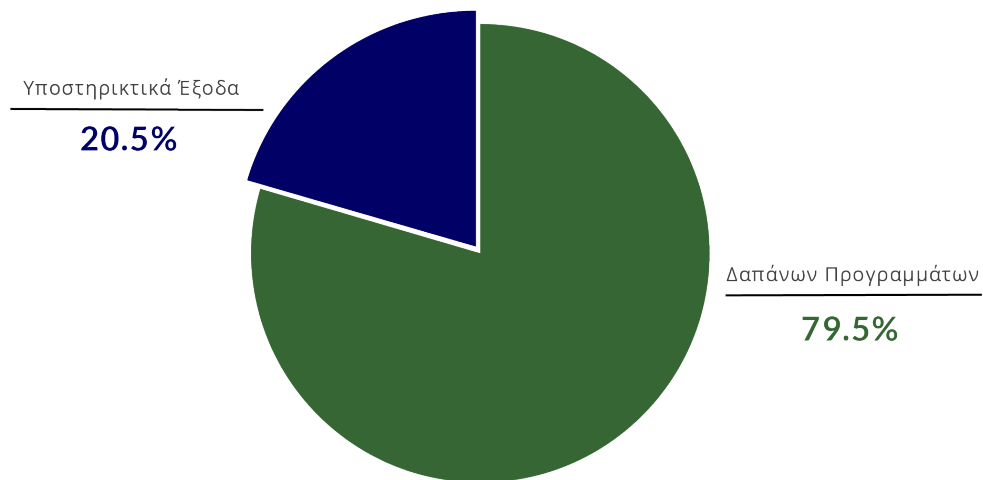


# Οικονομικά Στοιχεία

## 2018 Συνολικά Έσοδα



## 2018 Συνολικά Έξοδα



Συνολικά Έξοδα: 366,388.83 EUR

Η διαφορά μεταξύ εσόδων και δαπανών καλύπτεται μέσω της χρήσης αποθεματικών της ELIL. Αυτά διατηρούνται με σκοπό να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα της οργάνωσης και χρησιμοποιούνται για την υλοποίηση των προγραμμάτων μας.

